

طاشينك

ارمنيجه يومی سیاسی فزته

صاحب امتیاز: هراير مامور بابه

"TACHINK,"
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN
SMYRNE

Directeur - Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԳ.	ՎԵՑ.	ԵՌ.
ԻԶՄԻՐ	80	40	30
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱԼԱՌ	90	40	
ԱՐՏԱՍԱԶՄԱՆ	95	18	Հր.

Ձեռագրակառ ծեղագիրք եւ չին օրակիւ

ԳԵՐՈՐԷՆ - ԽՄԲԱԿԱՐԱՊԵՏ
Հ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

10 ՓԱՐԱ

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ ԽՈՐՀԱՐԱՐԱՆԱԿԱՆ ՊԻԻՏՃԵԻ. ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՈՅ

Ուղղեայ Գաւառ. Ընդհ. Ժողովոյ
Մըքազան Նախագահին

Գաւառ. Գաւառ. Ժողովոյ Սեպ. 1ի
նիստին մէջ կազմուած Թանձնաժողովս
իրեն տրուած պաշտօնին համաձայն՝ ան-
միջապէս գործի ձեռնարկելով. Գաւառ.
Գաւառ. Ժողովոյ և Տնտես. Խորհրդոյ հետ
խառն ինքն գումարելի վերջ Ուսումն.
Խորհրդոյ, Հիւանդանոցի Հոգաբարձ. և
Թեան և Աղքատախնամի հետ ալ առան-
ձին խառն նիստեր գումարից և յաջոր-
դական խորհրդակցութիւններով. յիշեալ
Աղք. Մարմիններու հետ վերջական հա-
մաձայնութեամբ պատրաստեց 1914 սեպ.
1—1915 սեպ. 1 յըջանի ազգային ընդ-
հանուր պիւտճէն՝ զոր ներքին կը մատու-
ցանեմք:

Գաւառական և տնտեսական արդի
տաղանդները և առօրեայ կացութեան ու
ամսական քործառնութիւններու համաձայ-
նութեամբ երթարկելու կարելիութիւնը
նկատի ունենալով սոյն պիւտճէն պէտք
է ընդգծելի առժամայն հանգամանքով.
Մասնութիւն պիւտճէի. — Տնտես.
Խորհրդոյ պատրաստած պիւտճէին մէջ
Մաւառի կողմը ինչպէս կը անհնուի, կա-
ռուածոց առարկան սովորական հասոթը
նշանակուած է 4500 ոսկի. ներկայ կա-
ցութեան մէջ սոյն գումարէն թէև հա-
ւանակուածութեամբ 25% ը հազիւ կրնայ
գանձելի ըլլալ՝ սակայն Տնտես. Խոր-
հուրդը վարձակալներու յետնեալ պարտ-
քերէն ևս գտնուողները յետնեալու հաւաս-
տուածով 2000 ոսկի ապահով նկատած է:
Մնացեալ հասոյթները գրեթէ կէս առ-
կէս զեղչեալ նշանակուած են, բացի
Աղք. տուրքի 100 ոսկիէն որ նոյնու-
թեամբ պահուած է, վստահ ըլլալով որ
ամեն ազգային հանգէպ Աղքի ունեցած
այդ պարտաւորութիւնը մասնաւոր ներ-
կայ տաղանդաւոր չըլլանի մէջ օրայօժար
պիտի կատարէ:

Գաւառ պիւտճէի Ելքերուն՝ կառու-
ածական ծախսուց բաժնին մէջ նորոգու-
թեանց համար նշանակուած 250 ոսկիին
տեղ գրուած է 50 ոսկի. ներկայ բացա-
ռիկ չըլլանի մէջ մի միայն անմիջական
նորոգութեանց յատկացուելու համար:
Ելածքի 700 ոսկիէն 200 ոսկի զեղչ
ուելով նշանակուած է 500 ոսկի միայն,
յուսաւորով որ բարեխնամ կառավարու-
թիւնը այս տեսակ արտասովոր չըլլանի
մը 200 ոսկի մնացեալ՝ ազգային արկղի
պարտքը յաջորդ չըլլանի պահանջներ վը-
րայ բարեկու թաւառու կը գտնուի Աղ-
քի:

Նոյն կերպով կառուածոց տարեկան
ապահովագրին 150 ոսկիին տեղ 75 ոսկի
միայն նշանակուած է վտանգելով Ապա-
հովազարական ընկերութեան բարեացակա-
մութեան:

Գետի վարձուց 80 ոսկին բոլորովին յե-
տաձգուած է յաջորդ չըլլանի. իսկ պատ-
կանեալ բաժնիներու 35 ոսկին նոյնու-
թեամբ պահուած է՝ նկատելով որ այդ
գումարը յատկացուած է արգէն կարօտ
հաստատութեանց:

Տոկոսի հաշւոյն 630 ոսկի նշանակ-
ուած էր ըստ սովորութեան, սոյն գում-
արը թէև սօրաթօրութիւն հետեանքով կա-
րելի էր համեմատական զեղչով վճարել,
սակայն այդ տոկոսներու բաժնետէրերուն
մեծ մասամբ կարօտ վիճակը նկատի առ-

նուելով 300 ոսկի միայն նշանակուած է.
Ընդհանուր ծախսուց մէջ՝ Առաջնորդա-
րանի պաշտօնէութեան համար տրուած
720 ոսկիին տեղ նշանակուած է 300 ոս-
կի միայն՝ վարչութեան թողով ալ գու-
մարին բաշխուելով՝ պաշտօնէից նիւթական
վիճակին համեմատութեամբ. իսկ Առաջ
նորդարանի համար նշանակուած միւս
պատահական և այլ ծախքերը բոլորովին
չնշուած են:

Մատակարարութեանց բաժնի անց
նիւթով՝ հիւանդանոցի համար նշանակուած
720 ոսկին հոգաբարձութեան տուած
մատակարարութեան բացառութեանց վրայ ան-
փոփոխ պահել հարկ տեսնուած է. հա-
մաձ. և գոյացնելով որ հիւանդանոցը
մասնաւոր արդի պարագայից մէջ ա-
տմար 60 ոսկիէն վար գումարով կար-
ելի չէ մատակարարել. Աղքատախնամ ըն-
կերութեան համար նշանակուած 120 ոս-
կին արդարեւ անհաւանական նկատուած է
ի տես թշուառ և աննեցուկ ընտանեաց
օրըստօրէ բազմաւարուն և ապագայ ա-
մենատնտեսի հետեանքներուն հաւանակա-
նութեան. Ուստի ծայրայեղ թշուառու-
թեանց դիմագրաւել կարենալու համար
նուազագոյն չափով բացառաբար 300
ոսկի բարձրացուցուած է այդ գումարը
հակառակ ընկերութեան ըրած աւելի մեծ
պահանջին: Գաւառ վարձարանաց ազգային
արկղէն վճարուած տարեկան 1600 ոս-
կիին Ուսումն. Խորհրդոյ հետ յաջոր-
դական խորհրդակցութիւններէ վերջ՝ գո-
յացած համաձայնութեամբ. 50% զեղ
չուելով 800 ոսկի միայն նշանակուած է.
աղք. արկղի ելածական վիճակը բարե-
կու պարագային նոյն գումարն ևս
համեմատաբար աւելցուելու պայմանաւ:

Ինչպէս կը տեսնուի այս կարգադը-
րութեամբ աղք. ընդհանուր պիւտճէի
մուտքը կը յանգի 2280 ոսկւոյ, և ելքը
3080 ոսկւոյ, որով գումար 800 ոսկւոյ ան-
խուսափելի բաց մը կը գոյանայ հակա-
ռակ ձեռք առնուած ամեն խնայողական
միջոցներու. Արդ՝ սոյն 800 ոսկիի հաշ-
ւով՝ գոյանալիք ամսական չուր 70 ոս-
կիի անմիջական բացը գոցելու համար.
միակ միջոցը կը մնայ զիմե բարեկեցիկ
ազգայնոց օժանդակութեան, որու հա-
մար Մասնախումբս իր յարմարագոյն
միջոցը կ'առաջարկէ 10ական դրուչնոց
ապեալ նուիրատուներ հանել չլաբերու-
թեան և աննեցով զիմե ամեն բարեկե-
ցիկ ազգայնոց. որոնք անեղմիմա եմք որ
ինչպէս ամեն տեղիս ունի արտասովոր
պարագային ալ երբեք չըլլալի զլուան
իրենց աջակցութիւնը ըստ կարողութեան.
ազգին ճգնաժամային վայրկեաններուն
ամեն զոհողութիւն լանձն առնելով. հա-
կառակ պարագային յայտնի է թէ՛ ազգը
պիտի ենթարկուի ամենատնտեսի և ցա-
ւալի վիճակի մը որուն դարձմը շատ
աւելի դժուար պիտի ըլլայ բնականա-
բար ներկայի զոհողութեանց առջև:

Սոյն տեղեկագիրը Գաւառ. Ժողովոյ
նկատառման անձնելով և մատչելով ի
համար Մ. Ալոյոյ

Մնամք Որդիական ակնածանօք
Անդամք Պիւտճէի Մասնախմբի
Թ. ՀԱՐՆԵՐ
Վ. ՊԱՐՏԻՉԱՆԵԱՆ
Կ. ՊԱՆԱՆԵԱՆ

ԼԱՅՆԵԼՈՒՄ ՄԵՋ

Կատարել յուսախաբուծի մը եղաւ Աւրու-
սիական բանակինը, եւ երբ ամբողջ աշխարհ յու-
սախաբ եղաւ, որչափ աւելի եղած ըլլալու է
Գերմանիոյ, որ փոխանակ օգնութիւն ստանալու,
մզմո՞ծ օրհանեալ պատերազմին մէջ, կ'սկսուի
օգնական ոյժեր գրկել իր զինակիցին՝ Ռուսական
բանակներու դէմ դիմելու համար:
Եւ այդ հպարտ Աւստրիան չյայտըր նայ իսկ

պարտութեան մասնէլ փորձիկ Սերպիան որ այսօր
յաղթանակէ յաղթանակ կ'ըլլէ, իր առջեւէն քը-
շելով Հապսպուրկեան գոռոգ ան բանակները:

Գերմանիա իր ըրած կարգ մը սխալ հաշիւ-
ներուն մէջ, անշուշտ չէր դրած նաեւ իր զինակ-
ցին այսքան զկար բանակները, անոնց վրայ յոյ-
սեր դրած ըլլալու էր, բայց այդ յոյսերն ահա ի
դերեւ կ'եննեն ևս այսօր կ'ըմբռնէ իր գործած ա-
հաւոր սխալին մեծութիւնը:

Աւստրիական բանակը գրեթէ հաշուի առնելու
չէ այնչեւ, բոլորովին կորսնցուցած է ան՝ իր բա-
րոյական կորովը եւ կենսունակութիւնը եւ աւելի
արգելք մը դրած Գերմանական ռազմային յա-
սակագիծներուն քան թէ զօրակից մը:

Ահա անգամ մըն ալ ապացուցուցաւ որ բու-
նակներու օկուոնութիւնն ու կարգապահութիւնը
գործի մէջ երեւան կուգայ, զնոյններու կարկու-
ճին եւ հրամաններու կրակին օակ եւ բանակ մը
որքան ալ թուական ճիշիմ կազմ ունենայ, երբ
իր ջանքերուն մէջ չունենար ճարտը գեղերէ:
ճարտը շատ աւելի օկուոն, շատ աւելի կարգա-
պահ, անմուռ եւ մեղմեղմ վարձ կ'ըլլայ, քան
այն բանակներն, որոնց մէջ այլացեղ եւ այլակոս
ճարտը կ'ըլլան, ինչպէս է ահա Աւստրիական
բանակինը:

Այսօր Գերմանիա նոյն իսկ եմէ վերջ ի վերջոյ
ընկնուի, երբէք չենք կրնար ըսել թէ պարտուած
է, որովհետեւ ցոյց տուաւ ամբողջ աշխարհի առ-
ջեւ թէ իր բանակն անզուգական է, կուրիլ զիմե,
մեղմեղմ զիմե, օկուոն զիմե եւ կրնայ ի հարկին
միայնակ դիմարդել, ինչպէս կ'ընէ ներկայ ժա-
մուս, աշխարհի առաջնակարգ զինուորական բո-
լոր ճեղքութեանց հետ:

Բայց Գերմանիա շատ պարագաներու մէջ սը-
խայեցաւ, շատ թերութիւններ գործեց, որոցմէ ա-
ռաջնակարգն է ահա իր զինակցին բանակներուն
վրայ ունեցած կոյր վստահութիւնն, որու պատճա-
ռաւ թերեւ չարաչար պիտի օկուէ քիչ վերջ:
Հետեւաբար ալ եզրակացուեան պիտի հաս-
նիմ, թէ Գերմանիա կրնայ շատ Մոլթէշեի ունե-
նալ, բայց չպիտի կրնայ Պիլզնաւերներ ծնիլ...
Ապագայը՝ ներկայ պատերազմին ստեղծումը,
գործումը մէկէ աւելի սխալներ...
ԵՍ

Քաղ. Վերջին Լուրեր

Ֆրանս. Ընդհ. հիւպատոսարանի պաշ-
տօնական մէկ զեկոյցը կ'ընէ թէ Ֆրանս. ալ
թեւ կը յառաջանայ Լաւինիի մեծ
բարձրանքներուն վրայ, արեւմտահեղ կը-
ռիւններ կը մղուին Բրաքի գաւառին մէջ:
* Գորտոն «Ճիօրնալէ ա'իթալիա»
թերթի հասած հետաքիր մը կը տեղեկա-
ցնէ թէ այս մարաքաղաքի զինուորական
չըլանակները երբեք ու չեն դարձանք ցոյց
չեն տար Մարնի և Էլզին չըլկալալը մղ-
ուող երմարառե պատերազմին համար որ
պիտի քորչէ Ֆրանսո-Գերման պատերազ-
մին առաջին փուլը:

* Գորտոն զինուորական չըլանակնե-
րը կը կարծեն միւսնոյն ժամանակ թէ
Ֆրանս. իւրաքանչիւր յաղթանակ պէտք
է զանօնք խրախուսէ աւելի ուժգնութեն
հետապնդելու համար թշնամին:
* Ս. Բեթերզպուրկէ կը հետազոտեն
թէ Ռուս բանակը հետաքուցած է աւա-
տրիացիները Հէնթոնի մարաքաղ վայրէն:
* Հռուսէն կը հաստատեն թէ Մոն
թէնէկոցիք գրաւած են, Ռուսաթիցա
քաղաքը:

* Անթիվարի ցամաք հանուած խո-
չոր հրետանին մօթէնէկոցիները Լուսնէն
դրկած են զայն գործածելու՝ աւստրիաց
ւոց դիրքերու ուժակոծութեան համար:

* Երեկոյեան հետազոտները կը տե-
ղեկացնեն թէ Գերմանացիք չարթուս
սկիզբը իրենց գրաւած դիրքերուն մէջ կը
մնան և ամեն միջոց ձեռք առած են,
որպէսզի զանոնք իրենց դիրքերէն չարթել
անկարելի դարձուի:

* Այս գիծը գրաւող գերման բանա-
կը Ֆրանս. բանակին դէմ բոլոր յարձա-
կողականները դարձեցուցած է:

* Գերման բանակը սպասողական
գիրք պիտի քոնէ հասկանալու համար թէ

ԶՕՐ. ՏԱՆԿԼ

Աւստրիական Կալիցիոյ բանակին հրամանատարը
որ ծանր պարտութիւն մը կրեց Ռուսերէն:

Ինչ պիտի ըլլայ Պիլզնաւոց նոր գոր-
ծելակերպը:

* Լահէնէ կը հետազոտեն թէ Գերման
կառավարութիւնը Հոլանտայի զեկուցա-
գիր մը դրկած է որուն մէջ ան կը հա-
ղորդագրէ թէ Գերմանիա՝ Հոլանտայի
մէջ իր արտածութիւններուն ապահովութեան
համար ինչ որ կարելի է պիտի ընէ:

* Գերման մեծ բանակատեղին կը
տեղեկացնէ թէ գերման զօրախումբերու
դիրքը սօսնչելի էր կիրակիէ երկուշաբ-
թի. անոնք շատ կենսական յառաջացում-
ներ քրած են. անգլիացիք գերման ալ
թեւէն չանթաքարիչ յարձակումին ղէմ
յաղթահարուած են:

* Մա'լոյ վարչութիւնը զեկոյց մը
կը հրատարակէ որուն մէջ կ'ըսուի թէ
մաքսաւորքը 17 Սեպտ. մէջ սկսեալ 11էն
15% թէ բարձրացուած է:

* Պերլինէ կը հերքեն գերմանացւոց
կողմէն Պրիւսիոյ պարագաներուն լուրը:

* Բարիզէ կը հետազոտեն թէ Ռէյմսի
ուժակոծութիւնը կը շարունակուի, հի-
ւանդանոց, քաղաքապետարան և միւս
գէն ծանրապէս վնասուած են այս ուղմ-
բակոծութենէն:

* Գաւառէն կ'իմացնեն թէ Ռուսան-
իոյ ամբողջ կողմերը միթիւններ կը կազ-
մակերպուին պատերազմին ին պատու:

* Անգլիական զեկուցանատան պաշ-
տօնական մէկ զեկոյցը կը ծանուցանէ թէ
միւլէ 20 սեպտ. արեւմտեան չպատերազ-
մական թաւերաբեւի կացութիւնը ու է
փոփոխման ենթարկուած չէ, Գերման ա-
մեն հակադարձակումները ծախողած են:

* Նիւէ կը հետազոտեն թէ այս քա-
ղաքին թերթերը հրատարակած են այսօր
Ռուսիոյ Պուլկարիոյ ըրած մէկ կոչոյ Մի.
ևնոյն հետազոտը կ'աւելցնէ թէ այս կոչով
Պուլկարիա հրաւիրուած է իր չէզոքու-
թենէն դուրս գալ և մասնակցել սլաւա-
կանութեան կողմէն ձեռնարկուած այս
պայքարին:

* «Թիւրքի» կը տեղեկանայ թէ Անգ-
լիոյ զեկուցանը, Մ. Մալլէթ, Նորին Վե-
հափառութեան Սուլթանի կողմէն ուն-
կընդրութեան ընդունուած է:

* «Ժէօն Թիւրք» կը տեղեկանայ թէ
Մ. Կէնապուր, Մ. Մալլէթ, Նորին Վե-
հափառութեան Սուլթանի կողմէն ուն-
կընդրութեան ընդունուած է:

* Անգլ. տորմիդը գերման առևտը-
րական երեք նաւեր գրաւած է:

* Կըսուի թէ անգլ. յաճանաւ մը
ընկղմած է, ըստ Պերլինէ հասած հետա-
գրքի մը, գերմանական «Բէթորիւզպուրկ»
յաճանաւին կողմէն, 25 խեղդուած և
30 վիրաւորեալներ կան կ'ըսուի:

* Ֆրանսայի մէջ նոր թնդանօթներու
չինութիւնը առաւ կ'տարուի:

* Պատերազմական նախկին նախա-
բար Մ. Օրիօն, խօսակցութեան մը պա-

հուն յայտարարած է թէ Ռուսմանիս հաւանաբար գործի պիտի սկսի տասնեակ մը օրերէ վերջ:

Նոյնիայէ կը տեղեկացնեն թէ Ռուս կառավարութիւնը պաշտօնապէս առաջարկած է Ռուսմանիս իրեն յատկացնել Թրանսիլանիան և Պաքովիստան եթէ ան մասնակցի պատերազմին:

Պորտոէ կը հեռագրեն թէ Գերման լրատենքը ֆրանս. սպաներու զգեստներ հագուած, փորձած են Ռուսներ կամուրջը օդը հանել: Գաղափարը երեսն հանուելով անոնք ձերբակալուած են:

Նիշէ կը հեռագրեն թէ Սերպ-Մօն. թշնմիրեան բանակները իրարու հետ միանալէ վերջ չարունակած են իրենց յառաջնադասութիւնը և գրաւած են Զան պաշտ քաղաքը:

ՄԱՄՈՒԼ

«Պաշտենքու Այսօրու» Դիրքը
Խորագրով «Անտառ» կը գրէ. — Պաշտենքու շերտաւոր հետապնդած ուղղութիւնը գրեթէ համակ եւրոպայն մտաւորանշման կենտրոնէ: Անոնք այս հսկայ պատերազմին մէջ իկատի ունին միայն ու միայն իրենց չանքը: Մինչդեռ մեծ պետութիւնը չափազանց մեծ կարեւորութիւն կընծայեն ասոնց օրուան քաղաքականութեան սիրաշահելու և հաճողու անոնցմէ մին կամ միւրը՝ իրենց կողքին կուրծելու համար արիւնահեղ պատերազմի թատերաքանդակ վրայ: Եթէ հարկ է այսօր իմանալ պաշտենքու հետեւած քաղաքականութիւնը, պէտք է նախ և առաջ քննել ու գննել իրենց միջև անոնց ունեցած յարաբերութեանց հանգամանքը: Եթէ պաշտենքու տէրութիւններ իրարու հետ միացած ըլլային, եթէ ուխտած ըլլաին համագործակցելու երբեք այնքան քաղաքիկալ կենտրոնութիւններու առջև չպիտի գտնուէինք, և ոչ ալ շատ մասնակցութիւն պիտի դատաւար տուէինք: Եթէ այսպէս ըլլար, հարցը միայն պիտի կայանար անոնց ամբողջին իրր մէկ անհատ պատերազմի մէջ օր կողմին գործակցելու գաղտնիքին լուծումը որ այնքան դժուար չէր: Մինչդեռ այս տէրութեանց իրարու միջև յարաբերութեանց ձեւը նայելով թէ ստուգուած, Եւ, հասկնալու համար ի՞նչ պաշտենքներ այս պատերազմի մէջ որ կողմը պիտի հակին պէտք է ի յայտ բերել իրենց միջև գոյութիւն ունեցող յարաբերութիւնը: Հետագիւրներու տեղեկութեանց համաձայն պաշտենքներու վիճակը մեզ սապէս կը ներկայացուի, Թուրք և Պուլկար յարաբերութիւնները իրարու հանդէպ անկեղծ են, Թուրք և Հելլեն յարաբերութիւններն ալ ասկէ չորս ամիս առաջուան վիճակին մէջ կը գտնուին: Թուրք և Ռուսներ յարաբերութիւնը իրենց ասկէ չորս հինգ ամիս առաջուան ձեւին մէջ չեն գտնուիր: Պուլկար և հելլեն յարաբերութիւնները ձգտեալ են, Պուլկար-Ռուսներ յարաբերութիւնները Թուրք և Ռուսներ յարաբերութեանց կը նմանին: Երկու և Ռուսներ յարաբերութիւնը այս երկու պետութեանց պետքին համաձայն փոփոխելի վիճակ մը ունին: Յունաստան Ռուսմանիս

իւր չի վստահիր. իսկ Ռուսմանիս կը հաւատայ թէ Յունաստան կրնայ յարատեւ բարեկամ մը կողմէն: Ահաւասիկ ըստ մեր կարծեաց պաշտենքներու յարաբերութիւնները: Այս տէրութեանց մէջ Սերպու Սելիքը նկատի առնել չենք ուզեր որովհետեւ անոնք արդէն պատերազմի մէջ կը գտնուին: Հետեւաբար ամենէն անկեղծօրէն իրարու հետ կապուող տէրութիւնները պաշտենքներու մէջ Թուրք և Պուլկարն է: Այս երկուքը Ռուսմանիս կը համակրին: Մէջտեղը մնացող Յունաստան ոչ մեզ հետ ոչ Պուլկարիոյ և ոչ ալ Ռուսմանիս հետ կը հաշտի: Թուրք և Պուլկար և Ռուսներ զաշտակցութիւն մը ունենալ կարելի է: Այսպիսի հանգամանքներ յատկանշելով այժմ ըսինք թէ պատերազմի մէջ ի՞նչ պիտի ըլլայ ասոնք զիրքը: Յունաստան երբեք համաձայնութեան կողմ կ'հակի. որովհետեւ իր ծովակալը անվերջօրէն մըն է: Ռուսմանիս կը տատամի, իսկ Թուրքն ու Պուլկարը չէ զոք են մինչև այն ատեն երբ այս տէրութիւններէն մին ինքզինքը պատերազմի հռչակէ: Եթէ Ռուսմանիս պատերազմի սկսի, Պուլկարն ու Թուրքն ալ պիտի հռչակեն պատերազմ և Ռուսմանիս եթէ պատերազմի մասնակցի պիտի միանայ այն կողմին որ յաղթական է: Եթէ Ռուսմանիս գիտակցութեան կողմ երթայ Պաշտենքներ հանդարտ կը մնան թէ ոչ փոքրիկ:

Ազգային Անցումը

Քաղ. Ժողովը երեքշաբթի երեկոյ թաղապետի նիստ գումարեց, նահագնութեամբ Առաջնորդ հօր և ի ներկայութեան Նազարեթ Ներսէսեան Տօթի. էն ֆիէճեան, Սալգիս Բողոքեան, Յարութիւն Իփիթեան, Քերովսէ, Թօփալիան էֆ.ներու և կարգադրեցաւ Գաւառ. Ժողովը գիրք, արդ ներկայ տնտեսական տագնապներու առթիւ վաւերացուած առժամայն պիւտճէն, զոր նորութեամբ գրած էինք մեր երէկուան թիւով: Կը հաղորդէր և անոր պատշաճ գործադրութիւնը կը յանձնարարէր: Քղ. Ժողովը որոշեց անմիջապէս յատուկ պաշտենքներով հաղորդել իրենալ պիւտճէն պարտականութիւններ: Տնտես. Խորհրդոյ, Ուսումն. Խորհրդի, Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան և Աղքատախնային Հոգաբարձութեան որ իրենց յառաջիկայ եռամսեայ պիւտճէն ըստ այնմ կարգադրեն: Նմանապէս նախատեսուած քաղ. գործելու համար յատուկ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ որոյ անգամ էն Տիւրք Միհրան Աղաւորեան, Տօթ. էնֆիէճեան, Յարութիւն Իփիթեան, Կարապետ Պալապանեան և Բարսեղ Կիւլպէնլեան: Սոյն հանգանակի յանձնաժողովը անմիջապէս ի նիստ պիտի հրաւիրուի ձեռնարկելու համար գործին: — Ուսմ. Խորհրդէն Տիւրք Միհրան շէֆահիրեան, Կարապետ Տիւրք և Միքայէլ Տիւրքուեան երեքշաբթի երեկոյ պահ մը Բաղաք. Ժողովոյ նստին ներկայանալով, վարժարանական խնդրոյ մասին խորհրդակցութիւններ ունեցան: Կը լսենք չորս մինչև յառաջիկայ չաթու վարժարանները պիտի վերաբացուին:

Ժարանները պիտի վերաբացուին: — Առաջնորդ Ս ը արուարձաններու և թեմերու թաղականութեանց ուղղեալ յատուկ շրջաբնականով մը յանձնարարած է. որ իրենց վարժարանները, եթէ ցարդ չեն վերաբացուած, մինչև յառաջիկայ չեն բացուած: 15 անպատճառ վերաբացուին. տիրող պայմաններու ներքո սահմանին մէջ:

— Ուսումն. Թեմով կը տեղեկանաւք որ ըստ յանձնարարութեան Ս. Առաջնորդ հօր Գարաթաշի մէջ արդէն իսկ կազմուած է աղքատ աննիտուկներու ինպատակ հանգանակի յանձնարարութեամբ որ տեղ. Երկ. Ս. Անտիա քնն. Քերովսէ քնն. էն. կերակցութեամբ երեկոյները տունէ տուն հանգանակութեան ձեռնարկած է և արդէն իսկ բաւական գումար մը յաղորդած է ձեռք բերել: Սոյն հանգանակի յանձնարարութեան անդ մենք են Տիւրք Մարկոս Կիւլպէնեան Գրիգոր Սափալանեան, Բարունակ Նիշեան, Յ. Վանէն Բամ պակեան, Մկրտիչ Փափագեան և Աւետիս Ստամպոյեան: Առաջնորդ Ս ը արուարձաններու հանգանակի մասնախմբներու յատուկ արտօնութիւն պիտի ստանայ որ պէսզի ու է դժուարութիւն չի յարուցուի կառավարութեան կողմէ:

Տեղական Լուրեր

Նիշէ կէ. օրէ առաջ Գեր. Աթուռն Զուլէթի, Իգլիի կաթիլ համայնքի պետ, այցելեց տեղայն ֆրանս. ընդհանուր հիւպատոս Մ. Ժորժ Գիւլմիէ:

ԴԱՏԱԿԱՆ Նախարարութիւնը նահանգային բոլոր իշխանութեանց շրջաբնական մը ուղարկած է, որով ան կը ծանուցանէ թէ քաղաքականութեան շնչման առթիւ հիւպատոսարանական դատարաններ, այլեւ ու է առանձնաշնորհում չունեն: Օտարազգայականներ ըստ սովորականին ինչպէս բոլոր թրքահայաւանները ստիպուած են օսմանեան դատարաններու դիմել իրենց դատերուն պաշտպանութեան համար:

Հիւլիս նոր տարուոյ առթիւ տեղայն Հիւլայ համայնքին պետը Նիսիմ Տաւն, տեղեկան իշխանութեանց և քաղաքի կրօն. համայնքներու ներկայացուցիչներուն չորհրդարանական այցելութիւնները ընդունած է:

Նիշէ նոր թուրք չէ եկած քաղաքա. հրապարակի սովորական գինը եղած է 65էն 95 դահեկան:

ԱՍԿԷ առաջ տեղեկացուած էր թէ էնֆիէ բանտէն մօտաւորապէս 25 բանտարկեալներ խոյս տուած էին: Այսօր կիմանաւք թէ փախստականներէն 5 հօգի ձերբակալուած են Ալաշէհիի Պասաքը գաղան մէջ:

ԱՆԷԿԿ կը տեղեկանայ թէ ոստիկանական տնօրէնութիւնը որոշած է բեռնակիրներու և կառավարներու պիտակներ տալ որոնք կ'ընտան պիտի ըլլան ոստիկանութեան կողմէ և միևնոյն ժամանակ ստիպել զանոնք ֆէս հագնել:

ԻԶՄԻՐԻ Հայ երեսփոխան Իսահ Օնելի պէ քաղաքա ժամանած է:

ՈՍԿԿԱՆ. անօրէն, Հաճիմ պէ իր

քաղաքա հաստատուելէն ի վեր իշխման բազմաթիւ կողմերը ոստիկանատուներ հաստատելէ վերջ, առաջարկած է նաեւ չքեղ ոստիկանական շէնք մը կառուցանել իրր լիցիոն, կառավարատան պարտաւ մօտ:

ՆԵՌԱԳԻՐ

(Ներկայիս Խորհրդի Բաղում)

ԱԹԷՆԻ. 23 Սեպտ. — Արեւմտեքի կողմ մեծ ճակատամարտը ամբողջ ճակտին վրայ կ'շարունակուի: Առաջիկայի թուրքութիւնը անօրոյ կ'մնայ: Պերլինէ կը տեղեկացնեն թէ Գերմանը գրաւած են Պէթէն-Թրաօփ բարձունքները:

ՆՈՅՆ. — Միևնոյն տեղեկութեանց համաձայն գերման. բանակը ետ մղած է Վէրտենէ դուրս Ֆրանսացոց ըրած Յարձակումը:

ՆՈՅՆ. — Իտալական հեռագր. գործակալութիւնը կ'աղեկանայ որ գերման յանձնաւ մը, Պիւկալի մօտ ընկղմած է անգլ. հինգ առեւթ. նաւեր:

Կ. ՊՈԼԻՍ. — Ֆրանս. սպայակազմի կողմէ եղած զեկ.յցի մը համաձայն հետեւեալ կերպով կ'պարզուի երէկուան զինուորական գործողութիւնները:

Գերման բանակ մը մերինէն թուական. առաւելութեամբ աւելի մեծ սեր ալ թևի վրայ յարձակում գործած ըլլալով, ետ մղուեցան և նահանջեց. քայքայ դարձաւ յարձակողական սկսելով կրտաւ վերագրուել այն գիրքերը՝ որոնք Ռէյմսի հիւսիսային կողմ թողուցած էինք ռազմագիտական պատճառներով:

ՆՈՅՆ. — Վէրտէի կողմ թշնամին կատաղի յարձակում մը գործեց առանց արդիւնքի: Գործողութիւնները շատ զեռուար կ'ըլլան վերջին անձրևներուն պատճառաւ:

ՆՈՅՆ. — Հոռոյն հասած տեղեկութիւններ այնպէս ենթադրել կուտան թէ Մէօքի և Ուազի միջև մղուած պատերազմը դեռ շատ օրեր պիտի տևէ:

ՆՈՅՆ. — Բեթրզգուրէ կ'հեռագրեն թէ Ռուսներ խոշոր թիւերով փոխադրուած են Եսթլապի առջև և ուղարկուած են այդ քաղաքին բերդերը:

ՆՈՅՆ. — Միւս կողմէ կ'օժանդակենք թէ Ռուսներ և Քրէմլի պահակազորաց միջև ճակատամարտը կը շարունակուի:

ՆՈՅՆ. — «Թրիպուս» Լոնտոնէ կ'տեղեկանայ թէ 50 000 Հնդկ զօրքեր Լիօնի կայարանէն անցած են: Այդ հնդկները Պալպէէ նաեւ նստած են մեծ ունեւորութեամբ սեպտեմբերի առաջին շաբաթը:

ՆՈՅՆ. — «Ճօնալ Թիթալի» կ'օժանդակենք թէ Հնդկ, Մարօքի և Եգիպտոսի հասած են պատերազմի դաշտը: Ռուսներ ևս կը հասնին Արիւսկէի ճամբով:

ՆՈՅՆ. — Անգլիոյ չէ ընդունած ճառքեր 50 000 զօրք առաւ առաջնորդ, որ զեգին ցեղին կողմէ վատնւոյ մը կ'ենթադրուի:

ՆՈՅՆ. — «Մաթէն» կ'օժանդակենք թիւրքներ նոր պայքարելին անարկուարդեանը: Բրուսիական գաւառ մը յանկարծակի եկած, կ'ներկայացնէր հրապարակ մը ժայթքումին երեսիցը, 2 զինուորներ կանգուեցան մեռած էին, 2 հատ զէն կ'ընէին խոզի թղթերը: 61 հատ մեռած էին առանց վէրքի, առանց կտրուի մը արիւնի Թիւրքներ պայքարելէն արդիւնքը չաւ մեծ է Մէլէիթէն և պիտի գո ծածուի Ֆրանսայի ամեն կողմերը:

ՆՈՅՆ. — Վօֆի, գործակալութիւնը հետեւեալ զեկոյցը կը հրատարակէ. — Անոնք Վէրտենի արև. բերդերուն գիծէն, պաշտպանուած 8 դ. բանակէն: Մեր հեռատանին Ֆրանսացիներուն զեկ. յարձակուցաւ որոնք Թուրք հեռախ. կողմ բանակած էին:

ՆՈՅՆ. — Քիւմուս կ'արձակի Ֆրանսաւորներու զեկ. որոնք կ'իյնան Գերման վերաւորանները, այս համակրանքին արժանի չնկատեր զանոնք:

ՆՈՅՆ. — Քիւմուս կ'արձակի Ֆրանսաւորներու զեկ. որոնք կ'իյնան Գերման վերաւորանները, այս համակրանքին արժանի չնկատեր զանոնք:

ՆՈՅՆ. — Քիւմուս կ'արձակի Ֆրանսաւորներու զեկ. որոնք կ'իյնան Գերման վերաւորանները, այս համակրանքին արժանի չնկատեր զանոնք:

ՆՈՅՆ. — Քիւմուս կ'արձակի Ֆրանսաւորներու զեկ. որոնք կ'իյնան Գերման վերաւորանները, այս համակրանքին արժանի չնկատեր զանոնք:

ՆՈՅՆ. — Քիւմուս կ'արձակի Ֆրանսաւորներու զեկ. որոնք կ'իյնան Գերման վերաւորանները, այս համակրանքին արժանի չնկատեր զանոնք:

ՆՈՅՆ. — Քիւմուս կ'արձակի Ֆրանսաւորներու զեկ. որոնք կ'իյնան Գերման վերաւորանները, այս համակրանքին արժանի չնկատեր զանոնք:

ՆՈՅՆ. — Քիւմուս կ'արձակի Ֆրանսաւորներու զեկ. որոնք կ'իյնան Գերման վերաւորանները, այս համակրանքին արժանի չնկատեր զանոնք:

Rev. Alexander Mac Lachlan, D. D. International College, Smyrna. 10-8

«ԴԱՏԱԿ» ԴԵՐԵՐՈՅԸ [60]

ՄԻՇԷԼ ԶԷԿԱՌՈ
ԲԱՐՏԱՆԱՆԵՐԸ

Ֆանիսթա Պարսեւ

ԿԱՐՏԻՆԱԼԸ

—Ազգիկ, ո՞վ իմ պաշտելի զաւակ, Թոթովեց Պարսեւ խելաղի ու արդիւն:

—Այսպէս ուրեմն, շարունակեց Պարսեւ, հոկտեմբեր քսաներկուրէն կը մեկնիր... Բայց ո՞չ ուսման... այլ ձեր գոյց մը պաշտելիներուն հետ... որոնք ձեզի կ'ընկերանան... Եւ եթէ այդ օրը ընտրեցի ձեր մեկնումին համար, պատճառը սա է որ Հոկտեմբեր քսանընկեր պիտի գումարուի այն տարբեր ժողովը որ ձեր ուխտերէն պիտի արձակէ զձեզ, որ կարտիսթալ պիտի վերածէ սոսկական մարդու մը, և որ պիտի բռնէ ձեզի: Ահաւասիկ բոլ կնիղ, անաւասիկ աղջիկը...

Պարսեւ զ ծննդի վրայ ինկաւ... բռնեց Պարսեւ Պարսեւ և եռանդազին անոր վրայ դրոշմեց իր շրթունքները... Եւ սկսաւ հեծկտանք լալ...

Երկար ատեն լացաւ՝ խնայեալ ու փոռն ոտքերուն առջև այն կնիղ գործած մը առաջ խելո